

Maister :

Patrulja.

Od zornega dne do mračnega dne
in v noč, skoz noč, skoz tri noči —
snegovi po potih, zorane cesté,
na sključeni rami puška
in vpognjen tilnik in sklonjena glava
in težke misli in težko srcé
in črevlji kovani in trudne peté . . .
Sto nog bi treba za sedem ljudi!
In metež opleta v medle oči
in v hrbtu planjava, pred čelom goljava
in spredaj, na straneh brez duška
rohne in tulijo črni topovi
vso noč, ves dan
povprek črez plan,
ko besni, lačni volkovi.

„Priatelj, daj mi žganja!
Kako te pogreje! Bog ti povrni!
Kdaj misliš nanj doma za pečjo!
A tu, ko z napeto močjó
v slepljivi halji srebrni
strupeno se zima vate zaganja
in drobni, ivnati mraz,
ko gladna, stekla zver ti hlasta
v kolena, v hrbet, v obraz —
moči in volje ti žganjica da.
Požirke tri, ali štiri
in kar srcé se ti razšopiri
in noga ti sili na ples:
gromovi topóv so ti harmonika
in kri, ki lije iz klanih teles,

zdi binkoštna se ti potonika.
 Kar v sanjah ti ura in dan mineva
 in nič ne tehtaš, kdaj bo te požrlo,
 široko, goltljivo, črno grlo,
 ki vedno pred tabo zeva.
 Kar greš in greš in zmanjka ti tal
 in zdrkneš tih z onemoglo glavó
 h kopici strtih koles in kljus.
 Še časa ni, da slovo bi jemal —
 obmolkneš in zamižiš.
 In le veruj: je dobro tako!
 I, kaj pa opraviš z vročo prošnjó
 in kdo ti posluša srčni križ?
 Še veš, tisti véliki Rus?
 Prav, ko pred oltarjem je klečal
 in vil roké in vikal in ječal:
 Otroke imam in ženo!
 Pustite me! Ne pokaj, ne bij!
 Pri Bogu in vlasti vam bo odpuščeno . . .
 In že mu je klecnilo dolgo teló,
 zgrudil se je in izbuljil oči.
 Cigan-dolgin pa mu je v slovo
 pol resno, pol v šali
 zapiskal mazurko na piščali.
 Saj pomniš cigana? Ga tudi že ni.
 Veš, mi smo pravi pomladni sneg,
 ki tiho topi se s tihih smrek.
 E! Kaplja kane, kamor pač kane.
 Saj nam so povsodi postlje postlane —
 Poslušaj, kako šurmi in brenči!
 V sršenje roje zašli smo — — —
 Ti, to ti je tisto pismo,
 ki piše ga ledeni Kosač,
 z rdečo tinto in belo kostjó,
 če zmanjka mu lepih igrač.
 Potem pa vranov za jato jata.
 Kako ta žival koj izvoha meso!
 Ti! Tebi cedi se kři iz vrata!!“

In v noči se vzdigne pol iz snegá
 postava trudna in trudno mrmra:
 „Kako je mraz in kako sem sam!
 Patrone v puški še tri imam.

Oj, ko bi neslo do naše vasi,
do naše vasi, do mojih ljudi — — —
Otrokoma dve bi zajokali
in ženi ena in vsi bi sladko spali . . .“

Maister:

R a z h o d.

Usáhnila ljubezen jima je,
zacépila se v srci mržnja,
a nista vedela zakaj,
ne kdaj in ne kako.
Prišlo je skrito in tako ostalo.

In danes sta v pojočem drevoredu
pod starim grčavim kostanjem
na klopi znani spet sedela
in drsala po belem pesku.
Objel je sómrak trudno zemljo
in megla je ležala v mladi travi.
„Pozabi me,“ mu je dejala tiho,
„In mene ti,“ je dahnil on,
in vstala sta in se razšla.
A gnala ju je silna moč:
ozrla sta na križevem se potu
in stresla se, ko v trepetliki list.

Čutila zdaj sta v tihi duši prazni
kako ljubila sta se vroče.

A sram ju bilo je povratka
in odpuščanja in kesanja.
Kar stala nemo sta in trdo,
prav kakor osohnela žena
za Sodomo.

Na vzhodu dan je gasnil
in slikal temnomodre sence,
in mehek jug zadihal je,
žareča jima gladil lica,
ko da izbrisati je hotel
spomin na zlate sladke dni.

Kosulja pa je v črni smreki
mladičem predla pravljice
in z vrha ji je pritrkaval kos.

Maister:

Zvon sv. Martina.

V zemlji krvávic
várujem več ko vsi
v jamicah skalnatih
združeno spravljenih
fančov iz vseh domovin.

Prišli od Vltave,
prišli od Donave.
Največ jih bilo le
Savcev in Dravcev je
in od jadranskih pečin.

Prišli so s cvetkami
tudi še z lavori.

Kroglje vršele so,
Kitice zmlele so,
da je dišalo do lin.

Lavor in rožica
duh sta mi dájala,
vendar največkrat le
nagelj zadišal je,
z nagljem zelen rožmarin . . .